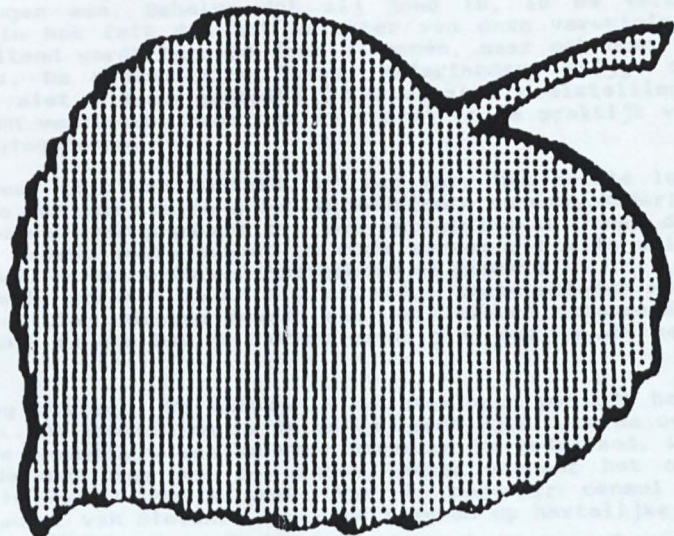

1/94

VERENIGING VRIENDEN VAN SLOVENIË

Združenje Prijateljev Slovenije

Lipa

Indien onbestelbaar retour aan
De Gaarde 278
2542 CP Den Haag

ISSN 0928-8376

Inhoud

Inhoudsopgave en Colophon	2
Van de voorzitter	3
Oproep	4
O Kranjski gimnaziji	5
Sloveense Week in Holland	7
Programma Sloveense Week	8
Het gymnasium in Kranj	11
Poletna šola v Ljubljani	13
Slovenen in Nederland..... een reactie	14
Vereniging Slovenie: Wat u moet weten	15
Bestuur	15
Contributie 1994	15

Jaargang 3, nummer 1 werd verzorgd door de redactie en het bestuur. Deze uitgave is verzendklaar gemaakt door P. Iskra en H. Selan. Oplage 150 ex.

Uit deze uitgave mag niets worden overgenomen, tenzij met bronvermelding.

Een exemplaar is te bestellen bij het secretariaat voor 5 gulden per stuk. Leden ontvangen LIPA gratis. Leden kunnen zich aanmelden bij het secretariaat. Meningen, die in LIPA worden geuit, worden niet noodzakelijkerwijs gedeeld door het bestuur.

In Nederland zijn de decennia door steeds weer opnieuw activiteiten door en voor Slovenen georganiseerd. Vaak gebeurde dat in verenigingsverband. Hiervan zijn wellicht de bekendste te vinden in Zuid-Limburg, waar Sloveense migranten, veelal mijnwerkers, eigen verenigingen oprichtten. De eerste werd in Heerlen in 1926 opgericht, de laatste in 1953.

Maar ook de Slovenen in Amsterdam, die daar in het begin van de dertiger jaren te vinden waren, ontwikkelden hun eigen verenigingsleven. Net zo onbekend zijn de initiatieven, die door de Slovenen in Rotterdam voor de Eerste Wereldoorlog werden genomen.

Kortom, de Sloveense cultuur is al langer dan vandaag onderwerp van gesprek geweest, ook in Nederland.

De Vereniging Vrienden van Slovenië gaat haar vierde jaar van bestaan in. De vereniging sluit zich daarmee als jongste in haar soort bij de lange rij van - meestal weer ontbonden - verenigingen aan. Behalve dat zij jong is, is de vereniging uniek in het feit dat het karakter van onze vereniging niet uitsluitend wordt bepaald door Slovenen, maar ook door Nederlanders. De samenwerking tussen Nederlanders krijgt op die manier niet alleen gestalte in statuaire doelstellingen en papieren verslagen, maar ook en vooral in de praktijk van het verenigingsleven.

Na zoveel tijd van bestaan, op weg naar het eerste lustrum, zijn we van een kleine groep enthousiaste mensen, Nederlanders en Slovenen, uitgegroeid tot een vereniging met meer dan 10x zoveel leden. Jonge mensen en oude mensen uit alle delen van het land. En het enthousiasme hebben we bewaard.

Regelmatig spreken leden mij of mede-bestuursleden aan over de vereniging, dragen ideeën aan, of leveren opbouwende kritiek. Dit is een bewijs dat de vereniging ons na aan het hart ligt.

Dat mag ook wel. We hebben in de afgelopen periode heel wat bereikt. De vereniging is de enige landelijke door de overheid erkende spreekbuis van en voor Slovenen in Nederland. De ANWB weet de weg naar ons te vinden, zeker wanneer het over de promotie van Slovenië gaat. Van de honorair consul en de ambassadeur van Slovenië mogen we rekenen op hartelijke ondersteuning.

Nadat in november een groep van 65 jongeren uit Tolmin, naar aanleiding van hun tournee door Nederland, een optreden van de door hen meegebrachte folkloregroep in Amsterdam voor de vereniging verzorgde, staat een nieuwe activiteit voor de deur. In maart organiseert de vereniging een aantal activiteiten in samenwerking met het congrescentrum Delftstade in Delft. Een optreden van de folkloristische dansgroep "Nizozemska" en een muziekansambel maken van dat programma deel uit. U vindt hierover meer informatie elders in Lipa.

In dezelfde periode, op zaterdag 19 maart, zal eveneens in Delft ook de jaarlijkse ledenvergadering plaatsvinden. Natuurlijk gaat uw hart niet onmiddellijk sneller kloppen bij die gedachte, toch gaat het om een niet onbelangrijk gebeuren. Het is de gelegenheid bij uitstek om uw stem te laten horen, om mee te beslissen over het wel en wee van de vereniging. U bent van harte uitgenodigd. De jongste Nederlands - Sloveense vereniging in het land heeft u nodig!

Frank van Krevel

OPROEP -OPROEP-OPROEP!!!

Op 19 maart zal in Delft de jaarlijkse ledenvergadering worden gehouden. Alle leden zijn hiervoor van harte uitgenodigd.

Behalve de vaststelling van het jaarverslag 1993, het financieel verslag 1993, het beleidsplan 1994 en de begroting voor 1994 vorat de verkiezing van het nieuwe bestuur een belangrijk onderdeel van de ledenvergadering.

Van de huidige bestuursleden zijn op de aanstaande ledenvergadering de heren Frank van Krevel, voorzitter, en Marjan Selan, secretaris, reglementair aftredend. De heer Selan is niet herkiesbaar.

Het bestuur is op zoek naar kandidaten voor het nieuwe bestuur. Enthousiasme is onontbeerlijk! In verband met de continuïteit verzoekt het bestuur geïnteresseerden zich alleen kandidaat te stellen indien zij minimaal een jaar beschikbaar zijn.

Meer informatie over de bestuursverkiezing? Belt u met een van de bestuursleden!

Hoe kan ik mij kandidaatstellen?

Kandidaatstelling geschiedt bij de secretaris of voorzitter. Het liefst zo spoedig mogelijk.

Van het bestuur wordt uitsluitend de voorzitter in functie gekozen. De overige leden worden als bestuurslid gekozen, terwijl de vaststelling van de functies door het bestuur wordt bepaald.

Het bestuur.

Secretaris: 070-3677242

Voorzitter: 045-216621

Ko sva se pred sedmimi leti srečala z gospodom Frankom na poletni šoli slovenskega jezika niti pomislili nisem, da bom zaradi tega srečanja pisal o kranjski gimnaziji v vašem glasilu, ki ishaja v Holandiji. Pa se je to zgodilo in vesel sem tega.

Kadar govorimo o dogotkih iz naše slovenske preteklosti, je treba povedati, da je bila sedanja Slovenija do raspada avstro-ogerske monarhije leta 1918 več stoletij v sestavu te monarhije in da zato gledamo na dogotke v tistem času s čisto drugega stališča, kot če bi imeli samostojno državo. To velja za zgodovino kranjske gimnazije.

Ustanovitev kranjske gimnazije sega v leto 1810, v čas francoske okupacije, ko je bilo sedanje slovensko ozemlje v sestavu Ilirskih provinc. Guverner Ilirskih provinc maršal Marmot je izdal odlok, po katerem je bilo na ozemlju provinc ustanovljenih 25 gimnazij; 9 na slovenskem etničnem ozemlju. Med temi devetimi gimnazijami je bila tudi gimnazija v Kranju, kar pomeni, da je kranjska gimnazija ena najstarejših gimnazij v sedanji Sloveniji. Tedanja gimnazija je bila francoska, tako po programu kot po učnem jeziku (slovenskih učiteljev ni bilo), vendar je to takrat pomenilo izredno veliko prosvetni in kulturni razvoj slovenskega ozemlja. Čeprav so bili Francozi formalno okupatorji, so z ustanavljanjem šol opravili izjemno koristno delo.

Po porazu Napoleona in odhodu Francozov je oblast nad tem ozemljem ponovno prevzela Avstrija, ki je v Kranju gimnazijo ukinila, prvič zato, ker je bila francoska in drugič, ker ni imela interesa, da bi se podložni narodi izobraževali in kulturno dvigali.

Revolucija leta 1848 v Avstriji je povzročila tudi reformo avstrijskega šolstva, kot tudi samo gledanje na samo šolstvo. Ker so se v Kranju in tudi na Gorenjskem vedno bolj kazale potrebe po izobraženih ljudeh, so se obnovila prizadevanja za ponovno ustanovitev gimnazije v Kranju. Leta 1861 je bila res ustanovljena klasična gimnazija z nemškimi učnim jezikom. Po desetih letih—1871—se je klasična gimnazija preoblikovala v realno s slovenskim učnim jezikom, tako da je postalo gimnazija v Kranju prva gimnazija na slovenskem ozemlju v tedanji Avstriji s slovenskim učnim jezikom.

Ker je bila kranjska gimnazija gotovo središče naraščajoče slovenske zavesti na Gorenjskem, so jo Nemci na vse načine ovirali v njenem razvoju in leta 1889 celo dosegli, da je kranjska gimnazija prenehala obstajati.

Nastajajoče slovensko meščanstvo je nadaljevalo prizadevanja za obnovo kranjske gimnazije. Številne vloge in delegacije so potovale na Dunaj, ki je leta 1894 končno izdal akt o ustanovitvi popolne osemrazredne gimnazije v Kranju. Akt o

ustanovitvi je imel tudi določilo, po katerem je morala kranjska občina zgraditi novo gimnazijsko poslopje z potrebnimi učnimi prostori ter potrebno učno opremo. Priprave za zgraditev novega gimnazijskega poslopja so v Kranju vzeli resno ter odgovorno, saj so vedeli, da je to pogoj, da dobijo svojo gimnazijo. Priprave in poznejše dela so resno potekala ter napredovala in v letu in pol po pričetku priprav je Kranj leta 1897 dobil lepo gimnazijsko poslopje, ki je po obnovitvi med leti 1886 in 1990 danes eno najlepših poslopij v Kranju.

V šolskem letu 1894/95 je obnovljena gimnazija v Kranju vpisala prva dva letnika, potem pa vsako leto en letnik več, tako da je v letu 1900/01 vpisala prvič tudi osmi razred in leta 1901 je v Kranju maturiralo prvih 23 maturantov. To je bil za Kranj in tudi za celo Gorenjsko velik dogodek, saj so se pričeli kadri izobraževati doma, kamor so se po končanih akademskih študijih navadno tudi vračali. Vsa leta pozneje do danes so bili prav maturantje kranjske gimnazije nosilci gospodarskega, kulturnega in družbenega ravoja Kranja in tudi širše Gorenjske.

Prva svetovna vojna je gimnazijo v Kranju močno prizadelo. Mnogi dijaki in profesorji so bili mobilizirani, prenekateri so tudi padli.

Prvo leto po vojni - šolsko leto 1918/19 je gimnazija ohranila prejšnji avstrijski program, le učni jezik je postal slovenski. Nemški jezik je ostal obvezen učni predmet.

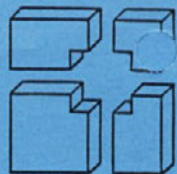
Leta 1923 je kranjska gimnazija postala realna gimnazija, podobno kot so bile gimnazije v Srbiji, ki je poskušala uveljaviti svoj vpliv v vsej takratni Jugoslaviji.

Med drugo svetovno vojno je slovenska gimnazija v Kranju prenehala obstajati, ustanovljena je bila nemška, ki pa so jo Slovenci ignorirali in je zato sredi vojne prenehala. Med vojno so gimnazijsko poslopje spremenili v dijaški dom za nemške učiteljske učence, ki so jih pripeljali v Kranj večinoma iz takratne okupirane Avstrije. Iz njih so hoteli napraviti bodoče nemške učitelje v okupirani Sloveniji, vendar jim namera ni uspela.

Po vojni leta 1945 je gimnazijsko poslopje služilo kot baza za povratnike iz nemških taborišč, jeseni istega leta pa se je ponovno pričel redni pouk in tudi dopolnilni pouk za tiste, ki so zaradi vojne zgubili šolska leta.

Leta 1959 je gimnazija doživela v Sloveniji temeljito reformo, po kateri so se štirje nižji letniki priključili enotni osnovni šoli, gimnazija pa je ohranila zadnje štiri letnike. Z nekaterimi spremembami in neuspešnimi eksperimenti v osemdesetih letih je gimnazija takšna še danes.

Kranjsko gimnazijo lahko danes uvrščamo med najboljše gimnazije v Sloveniji. Gimnazija ima v tem šolskem letu okoli 970 dijakov, katere poučuje 55 profesorjev.

congrescentrum DELFTSTEDE
organiseert i.s.m.
Ver. Vrienden van Slovenië

SLOVEENSE WEEK in HOLLAND

14 t/m 19 maart 1994

15.00 - 18.00 uur
maandag 14 maart

Opening

door de heer Zlobec
ambassadeur van Slovenië

10.00 - 17.00 uur
dagelijks

Expositie

fotowerk van Herman Pivk

20.00 - 21.30 uur
maandag 14 maart
dinsdag 15 maart
woensdag 16 maart
donderdag 17 maart

Lezingen

Sloveense klederdrachten en volksgebruiken
Sloveense wijnen + proeverij
Sloveense fietstochten
Sloveense kunstvideo
toegang f 5,- per lezing

18.00 - 24.00 uur
vrijdag 18 maart

Muziek en eten

Sloveens buffet met live-muziek van:
Veseli Godci
buffet f 40,- p.p. reserveren gewenst

18.00 - 24.00 uur
zaterdag 19 maart

Muziek, dans en eten

Sloveens buffet met live-muziek van:
Veseli Goidci
dansgroep Slovenska Folklorna Skupina
Nizozemska
buffet + feestavond f 47,50 p.p. reserveren gewenst

Geachte lezer.

In de week van 14 t/m 19 maart vindt er in DELFTSTEDE de eerste SLOVEENSE WEEK in HOLLAND plaats. Slovenië is al bijna 3 jaar onafhankelijk van Joego-Slavië en heeft zich in deze 3 jaar voortvarend ontwikkeld. Grenzend aan Italië en Oostenrijk heeft het land al eeuwenlang een belangrijke doorvoerfunctie van en naar de Adriatische Zee. Ondanks de veelvuldige contacten met de omliggende landen heeft het Sloveense volk eeuwenlang haar eigen cultuur weten te handhaven tot de dag van vandaag. De Sloveense cultuur bevat vele kunstuitingen die zich onderscheiden binnen de Europese cultuur. Momenteel heeft Slovenië 2 miljoen inwoners; in de hoofdstad Ljubljana wonen 400.000 mensen. Deze hoofdstad is bijzonder rijk aan cultuurmonumenten en heeft meer dan 40 cultuurinstellingen.

Ook is Slovenië een schitterend vakantieland met bergen, meren, heuvelland en stranden aan de Adriatische Zee.

In de Sloveense week willen wij u met enkele facetten van de Sloveense cultuur in aanraking brengen. De organisatie van de Sloveense week is handen van het congressentrum Delfstede in samenwerking met de Vereniging Vrienden van Slovenië.

Nieuwsgierig geworden, kom dan in maart naar Delfstede.

PROGRAMMA SLOVEENSE WEEK

Opening

De opening van het feest zal plaatsvinden op maandag 14 maart om 15.00 uur. De opening zal verricht worden door de ambassadeur van Slovenië, de heer Zlobec. Behalve politici zullen ook vertegenwoordigers van Nederlandse bedrijven die commerciële betrekkingen met Slovenië onderhouden uitgenodigd worden. Tijdens de opening zal er gelegenheid zijn om de expositie (onder voorbehoud) van de Sloveense fotograaf Herman Pivk te bezichtigen.

Expositie

Via bemiddeling van het ministerie voor cultuur uit Ljubljana bleek het mogelijk te zijn om fotowerk van Herman Pivk naar Holland te halen. Het fotowerk van Herman Pivk lijkt in tegenspraak met het principiële proces van fotografie wat zich kenmerkt door het vastleggen van het moment. Zijn creativiteit is gebaseerd op het benadrukken van verhalende elementen in een tijdloze omgeving. Thema voor zijn werk is: "Het raadselachtige karakter van het zichtbare".

Lezingen

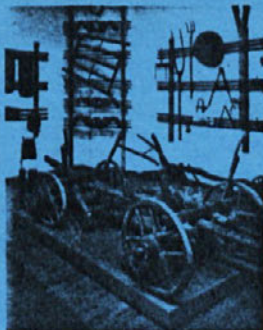
Een dwarsdoorsnede van de Sloveense cultuur wordt u gepresenteerd in de vorm van 4 lezingen. Volkscultuur, vinologie, toerisme en video-kunst worden uitgebreid belicht.

maandag 20.00 uur Dorpen in Slovenië, klederdrachten en plaatselijke gebruiken. Een video-film met klederdrachten en gebruiken uit Bohinj en aanvullende informatie door mevrouw M. Iskra-Dijks.

dinsdag 20.00 uur Sloveense wijnen, voor vele nog onbekend en dat maakt onbemind. Al meer dan 2000 jaar is er sprake van Sloveense wijncultuur. Een wijnproefavond voor Sloveense wijnen voor de liefhebbers van een goed glas wijn. Spreker voor deze avond is de heer P.R. Blom directeur van wijnkoper-distillateur Schermer.

woensdag 20.00 uur Op de fiets naar de TRIGLAV. De hoogste top van Slovenië kan niet per fiets beklommen worden, maar de omgeving is voor een fietser zeker de moeite waard. Een lezing met dia's door de heer J. Bongenaar over het Nationaal park Triglav.

donderdag 20.00 uur Sloveense video-kunst, ingezonden op diverse video-festivals in Europa. Toelichting op de techniek van de video-montage zal verzorgd worden door de heer M. Rodenburg van KMR-video.

Muziek, dans en eten

Een betere combinatie dan eten en muziek is er niet. In Slovenië gaan deze twee gelukkig nog vaak samen. Op vrijdagavond en zaterdagavond bieden wij u twee verrassende avonden waarin de muziek en het eten centraal staan.

De keuken van Slovenië is verrassend door zijn veelzijdigheid en originaliteit. Prsut met mierikswortel is een delicatessen, maar ook de vele vlees- en hartige gerechten zullen uw tong strelen. Op vrijdagavond zorgt de 3-mansformatie Veseli Godci voor de muzikale omlijsting van het eten en op zaterdagavond sluiten we de week af met een groot feest waarbij de dansgroep Slovenska Folklorna Skupina Nizozemska voor een wervelend slot zal zorgdragen.

De dansgroep Slovenska Folklorna Skupina Nizozemska is ontstaan uit één van de Limburgse Barbàraverenigingen en opgericht in 1953. Al voor 1900 waren er grote groepen Slovenen naar Limburg gekomen om te werken in de steenkoolmijnen. In het begin van deze eeuw zijn er een aantal "Barbara" verenigingen opgericht om de eigen taal en cultuur te bewaren en door te geven aan de volgende generaties. Nu in 1994 is de de Sloveense dansgroep uit Limburg een bewijs dat de Slovenen hun moederland niet vergeten zijn. Voor beide avonden is reserveren voor het buffet gewenst.

Wij denken dat dit programma bij iedereen in de smaak zal vallen en wensen u een verrassende SLOVEENSE WEEK in HOLLAND toe.

Namens de organisatie,

Siem Edink

Marjan Selan

tel. 015 - 135571

tel. 070 - 3677242

Toen ik zeven jaar geleden Frank van Kreveld voor het eerst ontmoette aan de "Poletna Šola" had ik niet kunnen voorzien dat ik als gevolg daarvan nog eens een artikel zou schrijven over het gymnasium van Kranj voor het blad LIPA, dat in Den Haag wordt uitgegeven.

Als we spreken over gebeurtenissen uit onze Sloveense geschiedenis, is het nodig om ons te realiseren dat het huidige Slovenië tot het uiteenvallen van de Oostenrijks-Hongaarse dubbelmonarchie in 1918 meerdere honderden jaren deel had uitgemaakt van dat rijk. Dat geldt dus ook voor de geschiedenis van het gymnasium in Kranj.

Het gymnasium in Kranj is opgericht in 1810 ten tijde van de Franse bezetting. Slovenië maakte toen deel uit van de nieuw ingestelde provincie Illirië, waarvan de gouverneur Maarschalk Marmont had bepaald dat er 25 nieuwe gymnasia moesten worden opgericht. In het etnische Sloveense deel betekende dit de oprichting van 9 scholen. Het gymnasium in Kranj is dan ook een van de oudste in het huidige Slovenië. De school was in die tijd Franstalig (Sloveense docenten waren er niet), maar dat heeft niet kunnen verhinderen dat er een grote invloed vanuit is gegaan op de Sloveense intellectuele en culturele ontwikkeling. Ook al waren de Fransen officieel bezetters, toch hebben ze veel goeds gedaan door het onderwijs te stimuleren.

Na de val van Napoleon kwam het gebied weer onder Oostenrijks gezag en werd de school gesloten; allereerst omdat de school Franstalig was en ten tweede omdat de Oostenrijkers er geen belang bij hadden dat de ondergeschikte volken hun eigen taal en cultuur zouden ontwikkelen.

Het revolutiejaar 1848 heeft ook in Oostenrijk gezorgd voor hervormingen en nieuwe inzichten in het onderwijssysteem. Zowel in Kranj als in de rest van Gorenjska bleek er behoefte te bestaan aan geschoolde mensen. Daarom heeft men geprobeert om het gymnasium in Kranj te heropenen. In 1861 werd het klassieke, Duitstalige gymnasium geopend. Tien jaar later is dit vervangen door een Sloveenstalig gymnasium; het eerste in het Oostenrijkse rijk.

Omdat het gymnasium in Kranj het centrum van de Sloveense nationalistische beweging in heel Gorenjska was, deden de machthebbers alle mogelijke moeite om de school te sluiten. In 1889 hadden ze succes..... het gymnasium in Kranj werd gesloten.

De Slovenen deden alle mogelijke moeite om de school weer geopend te krijgen. Menige delegatie vertrok naar Wenen om hun verzoeken te ondersteunen. In 1894 kregen ze toestemming om het gymnasium te heropenen, echter onder voorwaarde dat er een nieuw gebouw met volledige inrichting en leermiddelen zou worden bekostigd door de lokale bevolking. Al na anderhalf jaar - in 1897 - heeft de stad Kranj ten koste van veel inspanningen en opofferingen een nieuw gymnasium gekregen. Een gebouw dat na de recente renovaties in 1986 en 1990 een van de mooiste van de stad Kranj is.

Al in 1894 werd gestart met de eerste twee klassen en in 1900 draalde de school met alle 8 klassen. In 1901 behaalden de eerste 23 leerlingen hun diploma aan het gymnasium van Kranj. Dat was voor de stad en heel Gorenjska een gebeurtenis van belang! Nu kon men eindelijk "thuis" de mensen een goede scholing bieden. Vanaf dat jaar, tot op heden, waren de studenten van het gymnasium van Kranj de dragers van de ontwikkeling van de cultuur en economie van Gorenjska.

De eerste wereldoorlog heeft grote gevolgen gehad voor de school. Veel docenten en studenten werden gemobiliseerd en velen zijn in de strijd gebleven.

Ook de eerste jaren na de oorlog bleef de Oostenrijkse lessentabel gehandhaafd, zei het dat nu het Sloveens de voertaal werd in de lessen en het Duits als verplichte tweede taal werd onderwezen. In 1923 werd het programma gewijzigd volgens het Servische systeem (niet klassiek), dat werd ingevoerd in het hele koninkrijk SHS. Tijdens de tweede wereldoorlog was het Sloveense gymnasium in Kranj gesloten. Het werd vervangen door een Duits, maar dat werd geboycot door de Sloveense studenten en in 1943 gesloten. Het gebouw kreeg verschillende functies o.a. een internaat voor nieuw opgeleide Duitse leraren die in Slovenië les zouden moeten gaan geven. Na de oorlog werd het gebruikt als opvangcentrum voor ex-gevangenen die uit Duitsland terugkeerden, maar in het najaar werden de lessen al weer hervat.

In 1959 werd in Slovenië het hele onderwijs hervormd - eerst 8 jaar basisonderwijs - zodat alleen de laatste 4 leerjaren aan het gymnasium werden gegeven. Ondanks alle experimenten in de jaren 80 is het gymnasium bewaart gebleven tot op heden.

Het gymnasium van Kranj staat nu bekend als een van de beste in Slovenië. Het heeft nu 970 studenten en biedt werk aan 55 docenten, een bloeiende school!

Ladinski Mode

De door ons gevoerde merken garanderen
U exclusieve en betaalbare mode.

o.a. G.Weber - Frankenwälder - Baruch - Kerko - Seda -
Roberto Sarto - Finn Karelia - Marianne Paris.

van Baerlestraat 41 (schuin t.o. Concertgebouw) Amsterdam
telefoon 020 - 679 37 86
Lada de Jong - Sremec

POLETNA ŠOLA V LJUBLJANI

Zdravo, jaz sem Marije Gorički iz Terneuzena (Nizozemska) in sedaj stanujem v Ljubljani. Pred tremi meseci sem razumela samo nekaj preprostih slovenskih. Ker je moj oče slovenec, sem se hotela naučiti slovenščine, zato sem šla v Poletno Šolo, ta je trajala en mesec (julija) v Ljubljani. Kakor vidite sem se tam naučila mnogo.

Ik zal verder gaan in het Nederlands, want mijn Sloveens is nog niet zo goed, dat ik al hele verhalen kan schrijven, alhoewel ik in een maand van totaal niets toch wat geleerd heb.

De eerste dag "Poletna Šola" begon met een test, waarna verschillende klassen werden gevormd. Ik kwam in een beginnersklas, maar ook gevorderde en naar mijn gevoel ook zéér ver gevorderde klassen waren aanwezig. Alle klassen waren klein, de beginnersklas, waar ik in zat, bestond uit 7 leerlingen, zodat iedereen gedurende de les alle aandacht kon krijgen. Omdat de lessen soms zwaar en saai waren (vanwege al die grammatica), probeerde onze lerares de lessen zo leuk mogelijk te maken. Zo hebben we bijvoorbeeld namen van de verschillende soorten fruit en groenten samen met haar op de markt geleerd!

's Middags was er (voor diegenen die zich daarvoor opgegeven hadden) intensieve tečaj of intensieve taallessen waarin de lerares dieper inging op de taal en grammatica. Deze lessen waren vrij zwaar; aan het eind van de maand bestond onze "intensieve klas" nog maar uit twee leerlingen! Een luxe voor mij en Alexandra (de andere leerling), wij konden zelf bepalen wat we in deze lessen wilden doen en dat waren meestal grammatica en spreekoefeningen.

De leerlingen van de "Poletna Šola" kwamen van over de hele wereld: Argentinië, Venezuela, Koeweit, Canada, Ghana, Amerika, Duitsland, Italië, Zwitserland, Oostenrijk en Nederland... Ook de verschillen in leeftijd waren groot, de jongste was 15 jaar en de oudste in de 80, maar doordat we met z'n allen in een studentenhuus woonden, hadden we ondanks al die verschillen in cultuur (vooral de Amerikaanse cultuur was zwaar vertegenwoordigd) en de leeftijdsverschillen een hele gezellige en ook hechte groep, oud liep samen met jong! Buiten de schooltijden werd er enorm veel aandacht besteed aan Sloveense cultuur, natuur, economie, gastronomie, architectuur... Iedere dag waren er lezingen over deze onderwerpen.

Natuurlijk stond er ook ontspanning op het programma, zoals folklorische dansen, kletsklanje uit Idrija (naast de Sloveense taal kan ik nu dus ook een beetje kantslossen), toneel, zingen (natuurlijk in het Sloveens) en sport. Iedere week hadden we een aantal trips, die leerzaam, maar vooral heel gezellig waren! Wie wil niet de vele auto's van Tito bezichtigen in Bistrica, met een cabinelift naar Vogel om de Triglav te zien of rondslenteren in Bled?

In die maand heb ik dus niet alleen veel gelees en gezien, maar ook veel vrienden gemaakt en een heel gezellige tijd gehad. Zelfs de 15 jarige Veronica uit Canada die tegen haar zin van haar ouders naar de "Poletna Šola" moest, vond het jammer aan het einde van de maand dat ze weer terug moest naar Toronto!

Begin oktober ga ik naar de "Filozofska Fakulteta" (Center za slovensčino kot druge jezike) in Ljubljana, waar ik een jaar lang Sloveens zal gaan studeren.

Lep pozdrav iz Ljubljane,
Mati je Goricki

Het is al weer enige tijd geleden dat de redactie deze enthousiaste brief over een zomercursus Sloveens ontving. Toch willen wij u graag nog eens wijzen op deze bijzondere manier om het Sloveens te leren.

De redactie ontving een reactie....

SLOVENEN IN NEDERLAND.....EEN REACTIE.....

Het artikel over het aantal Slovenen, dat tussen beide wereldoorlogen in Zuid-Limburg verbleef, bevat een aantal onjuistheden. De storendste is ongetwijfeld het in twijfel trekken van het getal van 4000 Slovenen.

Omtrent de herkomst van dit getal behoeft geen enkele onduidelijkheid te bestaan. Het wordt beredeneerd, onderbouwd en gepresenteerd door Rudolf Selič in zijn in 1934 verschenen brochure: "Naši v Holandiji" (pag.10). Uitgangspunt is het aantal mijnwerkers van Joegoslavische nationaliteit, vermeld in de officiële publikaties. Dit bereikte ultimo 1929 zijn top met 1184 en liep via 1155 ultimo 1930 naar 1087 ultimo 1931. Vervolgens daalde het in een snel tempo naar 533 ultimo 1933. De daling was het gevolg van de economische wereldcrisis. Buitenlandse mijnwerkers kwamen het eerst in aanmerking voor ontslag en ontslag stond toen gelijk met uitzetting.

De aantallen mijnwerkers rond 1930 voerden met enige correcties en op basis van een gemiddelde gezinsgrootte van vier personen tot het geschatte aantal van 4000 Slovenen.

Genoemde brochure, waarvan in 1986 een herdruk verscheen, nu zelfs met een Nederlandse vertaling, mag niet ontbreken bij een serieuze studie over de Slovenen in Zuid-Limburg. Een zeer aan te bevelen werk is voorts dat van P. Brassé en W. van Schelven: "Assimilatie van vooroorlogse immigranten" (Staatsuitgeverij 's-Gravenhage 1980). Kennelijk werd geen van beide werken, die overigens ook bekend zijn bij de Slovenska Izseljenska Matica in Ljubljana, voor bovenbedoeld artikel geraadpleegd!

Franc Drenovec, Brunssum

Vereniging Vrienden van Slovenië: Wat u moet weten!

De Vereniging Vrienden van Slovenië is opgericht op 7 juli 1991. De Vereniging Vrienden van Slovenië is een zelfstandige en onafhankelijke landelijke organisatie, welke zich ten doel stelt om met name op cultureel, economisch en maatschappelijk gebied de samenwerking tussen Nederland en Slovenië resp. Nederlanders en Slovenen te bevorderen en zo mogelijk te initiëren en onderhouden. De vereniging beschouwt zichzelf als de geëigende plaats voor ontmoetingen tussen Nederlanders en Slovenen. De vereniging wil voorts in het bijzonder een ontmoetingsplaats zijn voor de Slovenen in Nederland.
(uit artikel 2 van de Statuten)

Bestuur

Voorzitter
Frank van Krevel
Koestraat 85
6431XL Hoensbroek
045-216621

Penningmeester
Stanislav Blažič
B. Bekkerslaan 52
5628RC Eindhoven

Vice-Voorzitter
Pavel Iskra
Fagotstraat 47
2287BC Rijswijk
070-3942435

Algemeen bestuurslid
Vesna Marolt
Van Helt Stocadestr. 22-1
1073JD Amsterdam
020-6754640

Secretaris
Marjan Selan
De Gaarde 278
2542CP Den Haag
070-3677242

Contributie 1994

In deze LIPA vinden de leden een acceptgiro voor de betaling van de contributie over 1994. Mocht u deze al spontaan hebben voldaan, beschouwt u deze dan als niet verzonden. Wij vragen u vriendelijk - per omgaande - deze contributie aan ons over te maken. Bij voorbaat zeggen wij u hiervoor harte-lijk dank.
De Penningmeester

*Reeds 30 jaar uw betrouwbare partner
in gemotoriseerde tweewielers...*

TOMOS NEDERLAND

TOMOS NEDERLAND TRADING COMPANY B.V.

Kweekweg 24, 8161 PG Epe – Postbus 172, 8160 AD Epe
Telefoon 05780-13155 – Fax 05780-16480

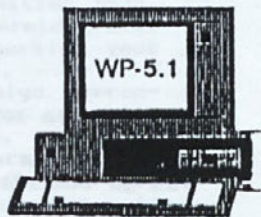
F. WITTE

F. WITTE & PARTNER

Levering en installatie van computers en netwerken.

Computerlessen, o.a.:
Apparatuur kennis, MS-Dos en
Wordperfect 5.1

F. WITTE & PARTNER
VAN AREMBERGELAAN 117
2274 BR VOORBURG
TEL: 070-3470026
FAX: 070 3854682

Slovenija

aan de zonzijde van de Alpen